

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. I. Rusu).

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu).

D E C I Z I E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către recurenții Valerii Duca și Angela Melnic,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Moldagrocon”, Angela Melnic împotriva Anei Lidvinscaia, Arcadii Lidvinschii, Organul Cadastral Teritorial Soroca (Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”), Judecătoriei Soroca, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor unor instituții, radierea mențiunii din Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de către apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, împotriva hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 07 mai 2015, S.R.L. „Moldagrocon”, Angela Melnic au depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Lidvinscaia, Arcadii Lidvinschii, OCT Soroca (I.P. „Agenția Servicii Publice”), Judecătoriei Soroca, Ministerului Finanțelor al RM, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor unor instituții, radierea mențiunii din Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului material.

Prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 23 martie 2021, apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, au depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 16 august 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, împotriva hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central. S-a acordat apelanților un termen-limită până la data de 14 septembrie 2021, ora

16.00, pentru prezentarea cererii de apel motivate și traducerea acesteia în limba de stat. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 73-76, V. IV).

Prin încheierea din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de către apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, împotriva hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, din motivul neînălțurării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La 25 septembrie 2021 și ulterior la 14 octombrie 2021 (variantele cererii de recurs traduse în limba de stat), recurenții Valerii Duca și Angela Melnic, au declarat recurs împotriva încheierii din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs, au invocat faptul că, încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că a fost adoptată contrar prevederilor legale.

Până la examinarea cererii de recurs, nu a fost depusă nici o referință.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că, copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 21 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d.97, V. IV), potrivit recursului, recurenții au comunicat faptul că, au făcut cunoștință cu încheierea vizată pe portalul web oficial al Curții de Apel Bălți.

Astfel, se constată că, recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 25 septembrie 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către recurenții Valerii Duca și Angela Melnic, este neîntemeiat și necesită a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că, la 07 mai 2015, S.R.L. „Moldagrocon”, Angela Melnic au depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Lidvinscaia, Arcadii Lidvinschii, OCT Soroca (I.P. „Agenția Servicii Publice”), Judecătoriei Soroca, Ministerului Finanțelor al RM, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea

ilegalității acțiunilor unor instituții, radierea mențiunii din Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului material.

Prin hotărârea din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 16 august 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, împotriva hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central. S-a acordat apelanților un termen-limită până la data de 14 septembrie 2021, ora 16.00, pentru prezentarea cererii de apel motivate și traducerea acesteia în limba de stat. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 73-76, V. IV).

Este cert că, prin încheierea din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost restituit apelul declarat de către apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, împotriva hotărârii din 25 februarie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, care stipulează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără prezentarea motivelor de fapt și de drept, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelanțului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelanțul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin urmare, Colegiul denotă că, la caz, instanța de apel corect a conchis că, neajunsurile cererii de apel, nu au fost înlăturate de către intimați, în conformitate și în termenul indicat, prin încheierea din 16 august 2021, de către instanța de apel.

Or, instanța de apel a expediat la data de 21 august 2021, spre cunoștință, încheierea respectivă la adresa indicată expres de către apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, prin intermediul oficiului poștal, și anume: mun. Orhei, Poșta Centrală c.p. nr. 3 (f.d. 77, V. IV), însă, aceștia nu au recepționat încheierea menționată, dat fiind faptul că, avizurile de recepție s-au returnat la adresa instanței de apel, cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 87-90, V. IV). Mai mult decât atât, în cererea de recurs, la fel, apelanții-recurenți, indică aceeași adresă pentru corespondență (f.d. 98, V. IV).

Astfel, analizând situația ce ține de incidentele procesuale prezente la caz, instanța de apel a statuat că, apelanții Valerii Duca și Angela Melnic, fiind înștiințați legal, despre termenul limită în care urmau să lichideze incidentele cererii de apel, nu s-au conformat în termenul stabilit de instanță, și anume în termenul-limită de până la data de 14 septembrie 2021, ora 16.00, pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite.

Or, potrivit prevederilor art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, instanța de apel just a conchis că, pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătoresc emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită (termen de primare) pentru prezentarea cererii de apel motivată, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerințelor în discuție până la data și ora stabilită, să prezinte actele enunțate, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanța de judecată) cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Întru consolidarea soluției adoptate, Colegiul relevă că, apelanților-recurenți Valerii Duca și Angela Melnic li s-a acordat un termen suficient pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 16 august 2021 a Curții de Apel Bălți, fiindu-le totodată explicat faptul că, dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Astfel, chiar și așa, în termenul acordat până la 14 septembrie 2021, ora 16:00, apelanții-recurenți nu au înlăturat neajunsurile specificate, adică nu au prezentat cererea de apel motivată însoțită de traducerea acesteia în limba de stat.

Așadar, în consecință, nu pot fi reținute argumentele invocate de către recurenții Valerii Duca și Angela Melnic, în cererea de recurs, precum că, aceștia s-au aflat peste hotare, astfel, nu au primit copia încheierii din 16 august 2021 a instanței de apel și în legătură cu faptul nerecepționării acesteia, au solicitat acordarea termenului suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor până la 14 octombrie 2021, or, aceștia, nu au prezentat careva probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar justifica omiterea termenului legal prevăzut pentru înlăturarea neajunsurilor.

În atare condiții, apelanții-recurenți Valerii Duca și Angela Melnic, nu au depus diligența necesară și nu au manifestat un interes față de apelul declarat, pentru a prezenta instanței de apel, cererea de apel motivată și traducerea acesteia în limba de stat.

În acest context, reiterăm prevederile art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia: participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt

oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul reține că, recurenții Valerii Duca și Angela Melnic, nu au dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-au realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Mai mult, în conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În cauza SRL Tudor-Comerț vs Moldova, Curtea Europeană a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. La fel, Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

În speță, Colegiul notează că, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către recurenții Valerii Duca și Angela Melnic și de a menține încheierea din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către recurenții Valerii Duca și Angela Melnic.

Se menține încheierea din 15 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Moldagrocon”, Angela Melnic împotriva Anei

Lidvinscaia, Arcadii Lidvinschii, Organul Cadastral Teritorial Soroca (Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”), Judecătorei Soroca, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor unor instituții, radierea mențiunii din Registrul bunurilor imobile, repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat